



Fakta: Danmarks udviklingsbistand og udgifter til flygtninge- modtagelse



Fakta: Danmarks udviklingsbistand og udgifter til flygtningemodtagelse

Hvad er regeringens målsætning for udviklingsbistanden?

Danmarks udviklingsbistand udgør 0,7 pct. af BNI i overensstemmelse med FN's målsætning. På finansloven for 2018 svarer det til knap 16 mia. kr.

Hvad er udviklingsbistand?

Udviklingsbistand opgøres i overensstemmelse med den internationale definition for udviklingsbistand (ODA), som OECD's udviklingskomité (DAC) fastlægger. Ifølge definitionen kan myndigheder på gavebasis eller som lån på favorable vilkår yde udviklingsbistand til udviklingslande som anvist i boks 1. DAC-direktivet giver endvidere mulighed for, at visse udgifter til flygtningemodtagelse afholdt i donorlandet kan opgøres som udviklingsbistand.

Hvordan fordeles de 16 mia. kr. i udviklingsbistand?

Fordelingen af den samlede ulandsramme for 2018 fremgår af *tabel 1*.

Den samlede ulandsramme på finansloven for 2018 (FL18) udgør knap 16 mia. kr. Når udgifterne til fx flygtningemodtagelse i Danmark stiger/falder, er det alt andet lige nødvendigt at reducere/øge den del af udviklingsbistanden, der går til udviklingslandene, hvis et niveau på 0,7 pct. skal fastholdes.

Med det formål at sikre, at udviklingsbistanden udgør præcist 0,7 af BNI, på trods af udsving i flygtningemodtagelsesudgifter mv., har regeringen fra 2017 indført en reguleringsmekanisme for udviklingsbistanden. Med reguleringsmekanismen sikres det, at udviklingsbistanden udgør 0,7 pct. af BNI i gennemsnit over en rullende 3-årig periode (opgjort som tilsagn). Dertil kommer at den årlige indrapportering af udviklingsbistanden til DAC, der er baseret på udbetalinger, som minimum vil udgøre 0,7 pct. af BNI.

Boks 1

Definition af udviklingsbistand (Official Development Assistance, ODA)

- 60. Udviklingsbistand er defineret som de bidrag til lande og territorier på DAC's liste over lande, der kan modtage udviklingsbistand, og til multilaterale udviklingsorganisationer, som:
 - i. ydes af myndigheder, herunder stat og kommuner eller deres samarbejdspartnere; og
 - ii. hvor hver transaktion er:
 - a) Administreret med det primære formål at fremme økonomisk udvikling og velfærd i udviklingslande; og
 - b) Ydet som tilskud (yderligere uddybning, se side 17 på link nedenfor)

Anm.: Teksten er frit oversat fra engelsk til dansk.

Kilde: [https://www.oecd.org/dac/stats/documentupload/DCDDAC\(2016\)3FINAL.pdf](https://www.oecd.org/dac/stats/documentupload/DCDDAC(2016)3FINAL.pdf)

Tabel 1
Fordelingen af Danmarks samlede ulandsramme på finansloven for 2018

	(mio. kr., pl-2018)	2018
<i>Udgiftsområde</i>		
1	Udviklingsbistand til udviklingslandene under § 6.3	12.844,8
2	Administration af udviklingsbistanden	730,0
3	Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS)	21,6
4	Fællesskabsfinansieret EU-bistand	1.192,7
5	Dele af forsvarets og politiets internationale indsats	30,1
6	Andel af FN's fredsbevarende operationer	32,8
7	Udgifter til modtagelse af flygtninge i Danmark	965,3
8	Uddeling af udlovningsmidler til almennyttige organisationer	14,9
9	Andet (bidrag til FN-organisationer mv.)	96,0
Ulandsrammen i alt		15.928,2

Kilde: FL18.

Danmarks samlede ulandsramme udmøntes først og fremmest af Udenrigsministeriet, men en række andre ministerier er også involveret. Ministerierne koordinerer løbende opgørelsen af Danmarks udviklingsbistand.

Anneks 1 indeholder en mere detaljeret oversigt over opgørelse af udviklingsbistanden på FL18.

Kan udgifter til flygtningemodtagelse medregnes?

OECD medlemslandene godkendte den 31. oktober 2017 et præciseret direktiv for DAC-rapportering af flygtningemodtagelsesudgifter. Det præciserede direktiv har til formål at skabe forøget sammenlignelighed og transparens i forhold til, hvilke flygtningemodtagelsesudgifter, OECD-landene kan rapportere som en del af udviklingsbistanden. Danmark rapporterer efter det præciserede direktiv for udgifter afholdt fra og med 2017, som anbefalet af OECD/DAC.

Det præciserede DAC-direktiv giver anledning til flere væsentlige justeringer af den tidligere danske praksis. De primære ændringer i den danske ODA-rapportering kan overordnet henføres til:

- *Persongrupper*: Fremadrettet kan udgifter til afviste asylansøgere ikke ODA-rapporteres, mens udgifter til familiesammenførte til flygtninge kan ODA-rapporteres.
- *12-måneders-reglen*: Alene udgifter, der falder indenfor de første 12 måneders ophold i Danmark, kan DAC-rapporteres, hvilket indebærer, at ODA-rapportering af udgifter til repatriering udgår.

- *Udgiftskategorier*: ODA-rapportering af udgifter til myndighedernes asylsagsbehandling og direkte udgifter til at fremme jobparathed udgår. Udgifter til bistand i forbindelse med asylsagsbehandlingen, såsom tolkning og advokatbistand, vil dog fortsat kunne ODA-rapporteres.

I den tidligere praksis for rapportering af flygtningemodtagelsesudgifter indrapporterede fem ressortministerier udgifter der kunne opgøres som udviklingsbistand. Fremadrettet vil fem ministerier ligeledes afholde ODA-rapporterbare udgifter, idet Beskæftigelsesministeriet fremadrettet vil rapportere, mens Justitsministeriet udgår, *jf. Anneks 1*.

Hvad er regeringens holdning til at medregne udgifter til modtagelse af flygtninge som udviklingsbistand?

Det er regeringens holdning, at Danmark fuldt ud skal udnytte mulighederne for at finansiere udgifter til flygtningemodtagelse via udviklingsbistanden i overensstemmelse med hidtidig praksis.

Hvad skyldes udsving i udgifter til flygtningemodtagelse?

Størrelsen af de udgifter til asylansøgere og anerkendte flygtninge, som kan opgøres som udviklingsbistand i et finansår, afhænger bl.a. af nedenstående parametre:

- Antallet af asylansøgere og flygtninge, der er meddelt opholdstilladelse, og familiesammenførte til flygtninge, der har opholdt sig i op til 12 måneder i Danmark.

- Antallet af indkvarterede i asylcentersystemet.
- Nationalitetssammensætning, aldersfordeling og anerkendelsesprocenten blandt asylansøgere.
- Sagsbehandlingstiden i asylsager i Udlændingestyrelsen (1. instans) og Flygtningenævnet (2. instans).
- Antallet af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, der visiteres til en kommune og overgår til integrationsydelse, aktive tilbud mv.

Udgifterne forbundet med den enkelte asylansøger kan falde over flere finansår inden for de 12 måneder. Der er således ikke en-til-en sammenhæng mellem ODA-rapporteringen og skønnet for antallet af asylansøgere i det enkelte år. Eksempelvis, vil udgifterne forbundet med en del af de asylansøgere, som kom til Danmark i løbet af 2017, påvirke ODA-opgørelsen for 2018.

Hvad betyder den nye rapporteringspraksis for udgiftsniveauet for ODA-rapporterbare flygtningemodtagelsesudgifter i 2018?

Anvendes de antalsforudsætninger der lå til grund for udgiftsskønnet på 965,3 mio. kr. for flygtningemodtagelsesudgifter på FL18, vil tilpasningen af den danske ODA-rapporteringspraksis indebære et udgiftsniveau på ca. 1,1 mia. kr. i 2018. Antalsforudsætningerne er dog blevet opdateret siden dengang, hvilket forventes at ville indebære et lavere udgiftsniveau end forventet på FL18 (se annekst 1).

Hvor kan jeg læse mere?

- Finansloven for 2018: www.fm.dk/publikationer/2018/finanslov-for-2018
- Regeringens udenrigspolitiske prioriteter 2018: www.um.dk/da/danida/strategi%20og%20prioriteter/prioritetsplaner
- Udenrigsministeriets database over udviklingssamarbejdet: openaid.um.dk
- Udlændinge- og Integrationsministeriet: uim.dk/tal-og-statistik/tal-og-statistik-om-indrejse-og-ophold
- OECD statistik: stats.oecd.org
- Opdateret DAC direktiv for flygtningemodtagelsesudgifter: www.oecd.org/dac/DAC-HLM-2017-Communique.pdf

Anneks 1: Fakta om opgørelse af udviklingsbistanden (ODA-rapportering)

Ulandsrammen på finansloven for 2018 kan inddeles i en række underkategorier som anvist i tabel 2.

Tabel 2
Danmarks samlede ulandsramme på finanslov for 2018

	(mio. kr., pl-2018)	2018
<i>Udgiftsområde</i>		
1	Udviklingsbistand til udviklingslandene under § 6.3	12.844,8
2	Administration af udviklingsbistanden	730,0
3	Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS)	21,6
4	Fællesskabsfinansieret EU-bistand	1.192,7
5	Dele af forsvarrets og politiets internationale indsats	30,1
6	Andel af FN's fredsbevarende operationer	32,8
7	Udgifter til modtagelse af flygtninge i Danmark	965,3*
8	Uddeling af udlovningsmidler til almennyttige organisationer	14,9
9	Andet (bidrag til FN-organisationer mv.)	96,0
Ulandsrammen i alt (1-9)		15.928,2

Anm.: Det bemærkes, at ODA-rapporteringen af flygtningemodtagelsesudgifter kun svarer til en andel af de samlede udgifter på de forskellige udgiftsområder. Det er det ressortansvarlige ministerie, der er ansvarlig for at opgøre den andel af udgifterne, der kan ODA-rapporteres.
* ODA-rapporteringen for 2018 vil blive justeret sfa. overgang til en ny tilpasset ODA-rapporteringspraksis.
Kilde: FL18.

GENNEMGANG AF KATEGORIER

1 Udviklingsbistand til udviklingslande

1a Bilateral bistand

Udgifterne vedrører Danmarks bilaterale udviklingssamarbejde med prioritetslande i Afrika og Asien. Desuden finansieres nærområdeindsatser og stabiliseringsinitiativer m.m. i Mellemøsten, Afrika og europæiske nabolande. Derudover afholdes udgifter til forskellige former for personlbistand, herunder udsendelse af rådgivere m.fl. (Udenrigsministeriet).

1b Bistand gennem civilsamfundsorganisationerne
Udgifterne vedrører dansk støtte til civilsamfundet i udviklingslandene, herunder Udenrigsministeriets strategiske partnerskabsaftaler med de danske civilsamfundsorganisationer og finansiering af puljeordninger og netværk (Udenrigsministeriet).

1c Naturressourcer, energi og klimaforandringer i udviklingslande mv.

Udgifterne vedrører indsatser, der bredt beskæftiger sig med klima, miljø- og naturgrundlaget

for bæredygtig udvikling, herunder regionale indsatser, Danmarks bidrag til globale, multilaterale miljøaktiviteter, klimafinansiering m.m. (Udenrigsministeriet).

1d Oplysningsvirksomhed

Udgifterne vedrører oplysningsvirksomhed, seminarer og konferencer samt evaluering af indsatser i udviklingslande (Udenrigsministeriet).

1e Multilateral bistand gennem FN mv.

Udgifterne vedrører Danmarks bidrag til en række organisationer og programmer primært under FN: UNDP, UN Women, UNICEF, programmer og organisationer inden for hiv/aids, befolknings- og sundhedsområdet m.m. (Udenrigsministeriet).

1f Udviklingsbanker, -fonde og EU

Udgifterne vedrører den multilaterale bistand, som Danmark yder gennem Verdensbankgruppen, de regionale banker og fonde, Danmarks bidrag til multilaterale gældslettelsesinitiativer og til EU's udviklingsfond (Udenrigsministeriet).

1g Partnerskaber for bæredygtig vækst

Udgifterne vedrører indsatser, der mobiliserer privat finansiering, investeringer og viden til fremme af markedsdrevet bæredygtig vækst. Desuden finansieres forskningssamarbejde og stipendievirksomhed (Udenrigsministeriet).

1h Humanitær bistand

Udgifterne vedrører Danmarks deltagelse i det internationale humanitære arbejde og omfatter både generelle bidrag til en række internationale organisationer og bidrag til afhjælpning af humanitære behov, herunder bistand til flygtninge, internt fordrevne og berørte lokalsamfund som følge af naturkatastrofer, konflikter og langvarige kriser (Udenrigsministeriet).

1i Reserve og budgetregulering

Udgifterne under reserven vedrører uforudsete behov for at anvende midler. (Udenrigsministeriet).

2 Administration af udviklingsbistanden

Udgifterne vedrører Udenrigsministeriets administration af den del af udviklingsbistanden, der er afsat under § 06.3. Bistand til udviklingslandene (Udenrigsministeriet).

3 Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS)

DIIS har som sit primære formål at udføre uafhængig forskning og analysevirksomhed af betydning for dansk udenrigs-, sikkerheds- og udviklingspolitik. Udgifterne vedrører finansiering af DIIS's ulandsforskning (Udenrigsministeriet).

4 Fællesskabsfinansieret EU-bistand

Udgifterne vedrører Danmarks finansieringsandel af udviklings- og bistandsrelaterede udgifter på EU's budget (Finansministeriet).

5 Dele af forsvarets og politiets internationale indsats

Udgifterne vedrører forsvarets og politiets deltagelse i internationale missioner (Forsvarsministeriet samt Justitsministeriet).

6 Andel af FN's fredsbevarende operationer

Udgifterne vedrører danske bidrag til FN's udgifter til fredsbevarende operationer og konventioner under FN (Udenrigsministeriet).

7 Udgifter til modtagelse af flygtninge i Danmark

På finansloven for 2018 er der budgetteret med 965,3 mio. kr. til modtagelse af flygtninge i Danmark. Budgetteringen har taget udgangspunkt i den tidligere ODA-rapporteringspraksis og de forudsætninger (herunder fx asylskøn, anerkendelsesprocent, andel af første opholdsår i en kommune mv.), der ved budgetteringen var gældende.

Siden da er den danske ODA-rapporteringspraksis overgået til en tilpasset praksis pba. det nye præciserede DAC-direktiv. Lægges den nye praksis til grund for FL18-budgetteringen, vil det svare til, at ODA-rapporteringen for 2018 vil stige med omtrent 100 mio. kr.

Som følge af opdaterede antalsforudsætninger bl.a. at antallet af forventede asylansøgere i 2018 forventes lavere end forudsat ved FL18-budgetteringen, forventes det reelle udgiftsskøn for flygtningemodtagelsesudgifter i 2018, med tilpasset ODA-rapporteringspraksis, dog at være faldende ift. FL18-budgetteringen.

Nedenfor fremgår en gennemgang af ODA-rapporteringen for de ressortministerier, der indgår i den tilpassede ODA-rapporteringspraksis.

7a Udlændinge- og Integrationsministeriet

Udgifterne vedrører drift af asylindkvarterings-systemet samt kontante ydelser og forplejning, undervisnings- og aktiveringstilbud og social- og sundhedstilbud mv. på asylcentre. Udgifterne vedrører endvidere bistand i forbindelse med asylsagsbehandlingen, såsom tolkning og advokatbistand.

Endvidere vedrører udgifterne integrationsydelse, danskuddannelse mv. i forbindelse med flygtninges og familiesammenførte til flygtninges ophold i kommunerne.

7b Børne- og Socialministeriet

På børne- og socialområdet ODA-rapporteres forskellige udgifter til tilbud og ydelser til flygtninge og familiesammenførte til flygtninge til og med 12. opholdsmåned. Flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, der er tildelt opholdstilladelse, er omfattet af den samme adgang til ydelser efter dagtilbudsloven og serviceloven som alle andre med lovligt ophold i Danmark. Tilbud efter dagtilbudsloven omfatter plads i dagtilbud, herunder også et evt. obligatorisk sprogstimuleringsstilbud til børn i 3 års alderen.

Ydelser og tilbud efter serviceloven kan omhandle forebyggende foranstaltninger for børn, unge og deres familier, så de kan få samme muligheder for at udvikle sig som deres jævnaldrende, sociale indsatser og tilbud til børn og voksne med funktionsnedsættelse, som tilgodeser de behov, der følger af den nedsatte funktionsevne, samt voksne med sociale problemer som fx psykiske lidelser eller vold i nære relationer, der kan få hjælp til at komme ud af problemerne.

7c Sundheds- og Ældreministeriet

På sundhedsområdet opgøres udgifter forbundet med modtagelse af flygtninge til somatisk og psykiatrisk sygehusbehandling samt brug af praksissektoren og medicintilskud. Det gælder for både flygtninge og familiesammenførte til flygtninge. Beregningerne er baseret på alders- og sektoropdelte sundhedsomkostninger for danskere af anden etnisk herkomst fra ikke-vestlige lande.

7d Beskæftigelsesministeriet

På beskæftigelsesområdet opgøres udgifter forbundet med skøn over udgiften til individuel

boligstøtte og særlig støtte efter aktivloven indenfor de første 12 måneder flygtninge opholder sig i Danmark. Idet det forudsættes, at familiesammenførte til flygtninge flytter ind hos familiemedlemmer, der er flygtninge, opgøres målgruppen kun pba. antallet af flygtninge. Udgiftsopgørelsen kommer hovedsagelig fra registeroplysninger.

7e Undervisningsministeriet

På undervisningsområdet opgøres udgifter forbundet med modtagelse af flygtninge til hhv. folkeskole, SFO og gymnasium. Det gælder for både flygtninge og familiesammenførte til flygtninge. Udgifterne omfatter undervisning og pasning, som finder sted fra det tidspunkt, hvor flygtningen har fået bopæl i en kommune og indtil 12. opholdsmåned. De undervisningsrelaterede udgifter tager udgangspunkt i gennemsnitlige årlige omkostninger per elev, som er forbundet med fx at drive folkeskole i Danmark.

8 Uddeling af tipsmidler til almennyttige organisationer

Udgifterne vedrører uddeling af udlodningsmidler til almennyttige organisationer med udviklingsmæssige formål (Kulturministeriet).

9 Andet (bidrag til FN-organisationer mv.)

Udgifterne vedrører ministeriernes bidragsandele til FN og andre organisationer (Beskæftigelsesministeriet, Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet, Erhvervsministeriet, Kulturministeriet, Miljø- og Fødevareministeriet, Undervisningsministeriet, Børne- og Socialministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet, Transport-, Bygnings- og Boligministeriet, Udenrigsministeriet samt Udlændinge- og Integrationsministeriet).



REGERINGEN

August 2018

Udgiver
Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Telefon: 33 92 00 00
Fax: 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Internet: www.um.dk

Design
OTW A/S

Publikationen kan downloades via:
www.um.dk

Teksten kan citeres frit

ISBN 978-87-93616-63-9